

Stenbrotten i Kullarp och Spraglehall

Händelser år 1916

Januari 1916

En av de första arbetsuppgifterna för hamnbyggets chef, löjtnant Fritz Sjöqvist, var att ta reda på var man kunde hämta sten till hamnbygget. Lämplig sten hittades på två ställen, nämligen i Kullarp och Spraglehall. All sten till hamnbygget på Hällevik skulle tas från Kullarp, medan stenen i Spraglehall skulle användas såväl på Nogersund som

Stenhuggarlaget i Kullarp som tog fram all sten till hamnen på Hällevik. Foto: Sven Hellgren.

Utöver cement och vatten krävs det grus för att kunna göra en betongblandning. Bonden Lars Nilsson i Stiby upplåt mark till en grustäkt som var belägen nära Stiby skola. Bekymret var bara att den låg lägre än närmaste utfartsväg. Lösningen blev att man byggde en transportbrygga som var 125 meter lång och hade en största höjd på sju meter. Gruset transporterades till Hällevik med häst och vagn av Bernt Jönsson ("Backa-Bernten") och Ola Jeppsson ("Jeppas Ola").

Sandtaget i Stiby. Sanden vinschas upp och körs på räls på "bron" till Stibyvägen där den tippas på vagnar dragna av hästar. Foto från Riksarkivet.

September 1916

Arbetet med den första fångdammen fortsatte. I slutet av månaden var 25 meter klara. Bonden Per Nilsson i Stiby skrev ett avtal om fyllnads-material till fångdammen. Materialet hämtades i "Ormahålan" som var belägen ganska nära hamnen (där Kuttervägen svänger mot sydväst). Arbetsstyrkan var nu uppe i 25 man.

Vy mot sydost från Strandvägen 26. Kajen vid hamnplan är klar och nu börjar utfyllnad med det material som mudderverken tar upp. Foto från Riksarkivet.

sidan. Under en veckas tid var vädret så hårt – sydvästliga vindar med sjögång – att det inte gick att utföra några dykarbeten. Stenen till det översta skiftet på kajen vid den östra vågbrytaren började lastas i Kullarp och lades ut på kajen den 27 februari.

Mars 1920

Den första mars började en ny muddermästare sin tjänstgöring. Det tog tio dagar att ställa i ordning mudderverket. Nu fortsatte detta att arbeta innanför den östra vågbrytaren. Under månaden tog det upp nästan 600 kubikmeter material, vilket sedan användes för utfyllnad till hamnplanen. Det översta skiftet sten på kajen murades fast.

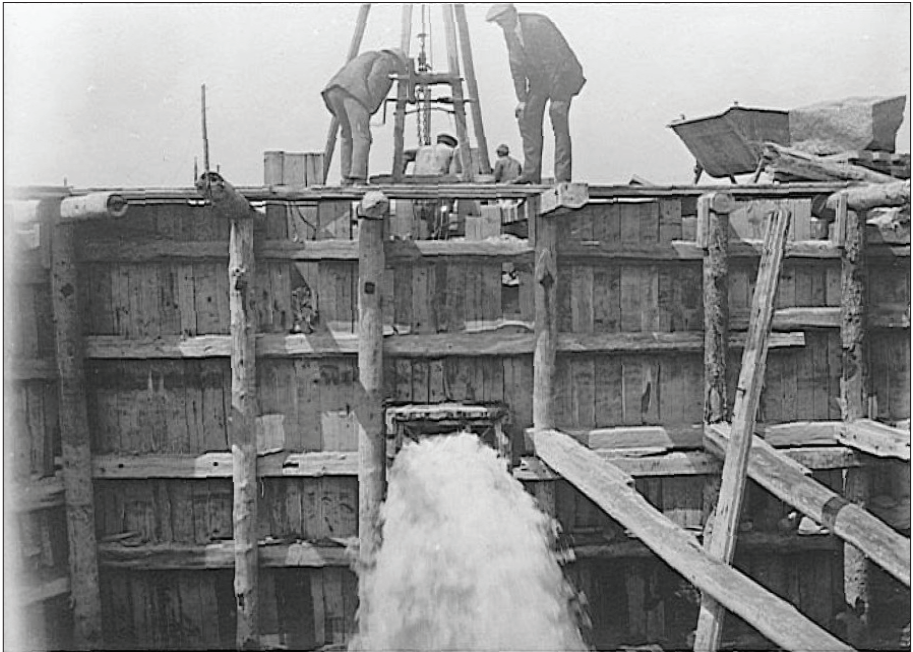
Händelser år 1922

Januari 1922

Efter jul- och nyårsuppehållet återupptogs arbetet den 9 januari. Man började då med att spränga sten på botten i hamnbassängen. Efter en vecka blev man dock tvungen att avbryta sprängningsarbetet eftersom det hade bildats ett istäcke i hamnen. Från den 18 januari muddrade man fångdammsfyllning vid den södra vågbrytaren. Ishinder gjorde att arbetet fick ställas in efter bara fem dagar.

Februari 1922

Nu låg det fast is i hela viken utanför Hällevik. Så gott som allt arbete på hamnbygget låg nere – förutom en del underhålls- och reparationsarbeten. Från den fasta isen var det möjligt att utföra stenborring vid den östra vågbrytaren. Stenarna sprängdes senare.

När arbetet i en fångdamm är klart fylls den med en isläppskanal. För att skydda fångdammen görs detta åtskilliga gånger när man väntar storm och höga vågor. Foto från Riksarkivet.

Den sten som utgjort brottskydd vid pirhuvudet plockas upp för att användas till den östra vågbrytaren. Foto från Riksarkivet.

November 1922

Kungliga Lotsstyrelsen gav tillstånd att lossa muddermassor på 20 meters djup utanför Kråkrevet. Man började riva transportbanan från varvet till den östra vågbrytaren. De huvudsakliga arbetsuppgifterna den här månaden var muddring, stenborring och stenfiskning.

December 1922

Till havs lossades 684 kubikmeter muddermassa. Årets sista arbetsdag var den 21 december. Nästa dag var löneutbetalningsdag. Under 248 dagar hade mellan 9 och 102 man tillsammans arbetat cirka 152 000 timmar.